

БАЙЫРЛАЛЫҢАР-БИЛЕ, ЭРГИМ ХЕРЭЭЖЕННЕР!

Республиканың нийтисел-политиктиг солуну

Солун 1925
чылдың август
31-де үнүн
этелээн

Ш Ы Н

№ 46 (14770)

1992 чылдың март 7, суббота

Чыгарар өртөз 10 көп.

Садар өртөз 50 көп.

Республиканың онкология диспансеринде сөөлү үеде дээди эртемниг тыва специалистер хөйү-биле ажилдап турар.

Күш-ажалчы ук коллективтин бешигүннери Делегейнин херээженер хуну — Март 8-ти чедиктининг уккуп турар. Диспансерини кол специалистерини бирөөн Алла Киргосова Сиразитдинованы азыга байыр чедирген телеграммалар Кызыл хоорайдан болгаш районнардан хөйү-биле келген. Ол 1965 чылда Томскинниң медицина институтуну амхозиниң факультетини дооснаш. Таңды районун Балгазын суурга устак эмнелгениге ажилдаш. Оон соонда Кызылга ажилдаш, үр болбаанда (ычангы) Ленинградта ординатурани тергинни кол өөредилгениг дооскаш, ам бо коллективте ажилдай бергенден бээр ээрби чыл ораңкок ашкан.

Эмнелге шугумунга үр чылдарда ак сеткилдиг аялды ээш А. К. Сиразитдиновга Тыва Республиканың алдар-дыг эмчиси хүндүгү атты тывыскаш.

Виктор КАРА-САЛДЫН фотогу.

«Тываның улустун хөөмейжизи» хүндүлүг атты тургузар дугайында

Тыва Республиканың Дээди Советинин Президиумунун доктаалары болза:

1. «Тываның улустун хөөмейжизи» хүндүлүг атты тургузар.
2. Тыва АССР-иниң хүндүлүг аттарының дугайында Дүрүмдүң көзүмүзү болза:
1) чүгүе «Тыва АССР-иниң күш-культуразының алдардыг ажилдагычы» дээди сөөктөрүниң соонга «Тываның улустун хөөмейжизи» деп сөөктөрүннөмүз.
3. «Тываның улустун хөөмейжизи» хүндүлүг ат дугайында Дүрүмдүң бадылаар.

Тыва Республиканың Дээди Советинин Президиумунун доктаалары болза:

1. «Тываның улустун хөөмейжизи» хүндүлүг ат дугайында Дүрүмдүң көзүмүзү болза:
1) чүгүе «Тыва АССР-иниң күш-культуразының алдардыг ажилдагычы» дээди сөөктөрүннөмүз.
3. «Тываның улустун хөөмейжизи» хүндүлүг ат дугайында Дүрүмдүң бадылаар.

«Тываның улустун хөөмейжизи» хүндүлүг ат дугайында Дүрүмдүң көзүмүзү болза:

1. «Тываның улустун хөөмейжизи» хүндүлүг атты тургузар.
2. Тыва АССР-иниң хүндүлүг аттарының дугайында Дүрүмдүң көзүмүзү болза:
1) чүгүе «Тыва АССР-иниң күш-культуразының алдардыг ажилдагычы» дээди сөөктөрүннөмүз.
3. «Тываның улустун хөөмейжизи» хүндүлүг ат дугайында Дүрүмдүң бадылаар.

«Тываның улустун хөөмейжизи» хүндүлүг ат дугайында Дүрүмдүң көзүмүзү болза:

1. «Тываның улустун хөөмейжизи» хүндүлүг атты тургузар.
2. Тыва АССР-иниң хүндүлүг аттарының дугайында Дүрүмдүң көзүмүзү болза:
1) чүгүе «Тыва АССР-иниң күш-культуразының алдардыг ажилдагычы» дээди сөөктөрүннөмүз.
3. «Тываның улустун хөөмейжизи» хүндүлүг ат дугайында Дүрүмдүң бадылаар.

«Тываның улустун хөөмейжизи» хүндүлүг ат дугайында Дүрүмдүң көзүмүзү болза:

1. «Тываның улустун хөөмейжизи» хүндүлүг атты тургузар.
2. Тыва АССР-иниң хүндүлүг аттарының дугайында Дүрүмдүң көзүмүзү болза:
1) чүгүе «Тыва АССР-иниң күш-культуразының алдардыг ажилдагычы» дээди сөөктөрүннөмүз.
3. «Тываның улустун хөөмейжизи» хүндүлүг ат дугайында Дүрүмдүң бадылаар.

«Тываның улустун хөөмейжизи» хүндүлүг ат дугайында Дүрүмдүң көзүмүзү болза:

1. «Тываның улустун хөөмейжизи» хүндүлүг атты тургузар.
2. Тыва АССР-иниң хүндүлүг аттарының дугайында Дүрүмдүң көзүмүзү болза:
1) чүгүе «Тыва АССР-иниң күш-культуразының алдардыг ажилдагычы» дээди сөөктөрүннөмүз.
3. «Тываның улустун хөөмейжизи» хүндүлүг ат дугайында Дүрүмдүң бадылаар.

ДҮЖҮТТЕН ХАМААРЖЫР

Келер күстег эгелер Россияга экономиктиг болгаш политиктиг байла, оон амгы чазаның салым-хуузу бо чылдың дүжүтүн өстүрерин, ажаап аларын канчаар организастаарындан хамааржыр деп, экономистер болгаш политиктер чугаалап турар. Ында база чүве-ле бар. Чүгүе эгер амгыраалды үндөсүн — ТАРАА. Ол чүдө-да артык үндөш, тараа чокта аш-чүт үнүп, бүгү-ле чүве сандараар.

Март 4-те Тыва Республиканың Министрлер Чөвүделенин Президиумунун хуралында 1992 чылда чаксы хову ажилдарына белеткел талазы-биле сонгарладып болбас хемчеглер дугайында чугаалажып турар. Республиканың Министрлер Чөвүделенин Даргазын ораалачымы А. А. Мельникова үстүнде бадалык катанганы анаа эвес. Тывага чогуумалыг экономиктиг болгаш политиктиг байдалды боттарыны өстүрген дүжүтүвү-биле магалдап болур бис, богуң Россия далган айлаа. биле хандырып турар-дыр, а бир эвс келер күзүн Россия бектиг дүжүт ай ишдаанын баар болза, канчаар бис, ыччангаш ичаныш — боттарыныстык тарып өстүрер тарааныс деп, ол чугаалаан.

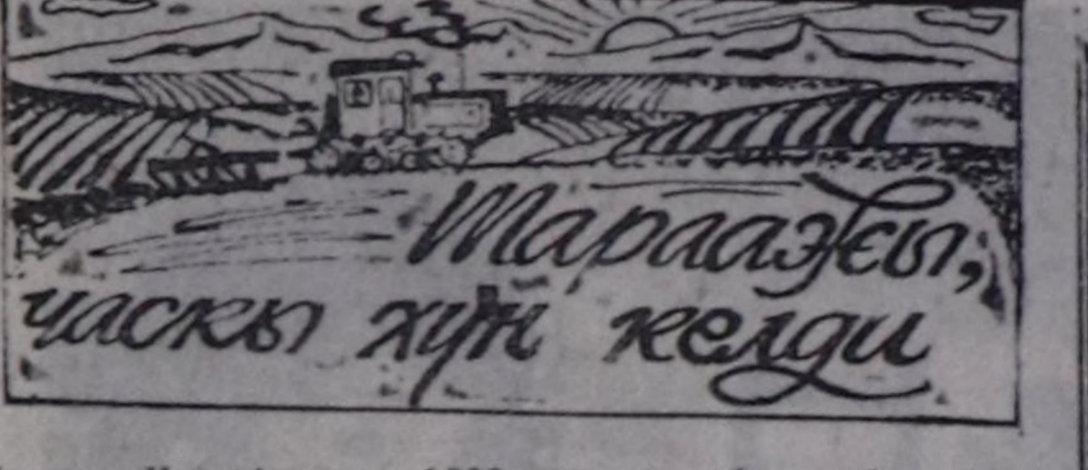
1992 чылда чаксы хову ажилдарына белеткел дугайында дивизион республиканың Агроолетпур эвилеленин даргазын ораалачымы А. В. Бахвалов ылган. Кызыл ажилдарын планни чугаалап, жеке үресин курааларын барын дамыдап, сип-урагаларын ол алаа-даа, чаксы хову ажилдарына республиканың сохотары, колхозтары кандыг белеткелдиг дээрин эки-ле тодаргай эвс болган. Эн манын техника белеткеленин дугайында дивизион хову эвс болган. Аял-толой Васильевич техника белеткелени колдуунда хуулар алды келетти. Чыжээзере, тракторларын белин 70-75 хуу, кожук машиналарын белин 70 хуу хуу. Бо дээрже чыжээт алган чургай дээрли илден. Хуулары үндө-ренин мурунда каш санын техника белин билдин албан болгай. Агроолетпур эвилеленин (ам министрство-нуу) техниктиг албанынч бө-гүңү байдалын ап көөр болза, үстүнде даргалар чөр-черлерде техника септелгенин канчаар чорудуп турарыны дугайында ылан билди ал-лаа шыдаастар. Черле ычангаш оон улук херээ-лаа чок. Дүжүтүн салым-чолун ажил-айгылар, ында тараакылар шиптирлээр.

Бо чылды республиканың ажил-айгылары нийтис-биле 180 муң га черге тараа кула-тураларында үресини чап-тырар ужурут. Оон 200 муң тонна дүжүтү ажаап ай бо-дур. Оон 40 муң тонназын далган ылдыр дээрбээр, ол-да херезин үресинге кур-дундар. 20 муң тонназын курткач чонга салар, 100 муң тонназын мал чеминге ажыглаар. Ажил-айгыларда амгы үеде 32234 тонна үресин бар. Оон 12 муң тонназы бок-тук. Ам-да 8 муң тонна үре-сини салып алыр болза, хе-регелеге четир. Бо шагда та-раа өртөз улагатканда 1 тонна үресинин өртөз 8-10 муң рубль чедип турар. Сохко-тарын, колхозтарын эконо-миктиг шаг-инизе кошкан, ак-ша-төгерин чок болганда үре-син салды алыр дыка берге. Тараа шөлүнүң 10 хуузу сугаттыг. Сугатты ой-шаанда чорудар дие, 1000 хире суг-таттык берге. Механизаторлар база чедипш. Чаксы хову ажилдарын 11-13 хууку иш-тинде эрттирер дээр болза, 3,5 муң механизатор херек. 3 му-ну бар. Ычангаш амгы үеде мергежил-биле ажилда-нап турар механизаторлары, ПТУ-ларын үстүк курста-рыны сургууларын, чөр-чер-лерде трактористер курста-рында өөренип турар иш-ти-лерин хаара түдүп болур.

Нога айлаа-биле Тыва бодун хандырып келгени билингир болгай, хандыр-тынып болур арга бар-лаа

Бо чүгүле күрүнө болгаш муниципалитет буюру-гелерин хуужуларына, рес-публиканың экономиказын-га оон укур-дузаалыга элээн дегергеней доктаалы.

БИСТИН нийтиселдиги күүрүнө өчүзүтүн монопо-лияны (тергилдеки эргези) кыжины, күш-ажалчы кол-лективтиг болгаш күрүнө-нин эрге-ажалчыларын дески кылдыр хандырар. Хамаа-тылары күш-ажалчы бол-гаш ажил-айгыны илене-ни база оларын ажилдын амыктымын көдүрер арган бербейн келген, Ычангаш

болза, Картофельди 1800 га черге олургурун план-нап. Аңаа 5 муң тонна үресин херек. Ам-даа 1 муң тонна картофель үре-сини, ол-бо черлерден иленип тургаш, тынар апар. Картофельден ады-да, нога айлаанын оске-лаа хандырар өстүрер. Ол ажилга чедипш-ле чүд-дер хөй. Чыжээзере, 300 муң дөрбөлчүн метр поли-этилен шыгыг херек. Ону колдуунда ногааны сохко-тар «Кара-Хаанка». «Кы-зылга» ажилдаар. Нога айлаанын үресини амгы-зында чедипш-лаа болза, тып аларынын аргазы бар.

Тараа, нога айлаа, кар-тофельден аңгыда, тоорук, кукуруза дээш оске-лаа көдө ажил-айгы культура-ларын өстүрер. Чааныс өс-биле чугаалаарга, кула-тур-лар-чар, материалдарын, колхозтарга бээри, оларын курааларын тургузары карто-фель, нога дээш, оске-лаа көдө ажил-айгы культура-ларын тарып өстүрери-биле черин хамаатыларга, орга-низацияларга тускайлап бээри, чүгүе самолет-биле аргыжар черлерге үресин, иквар-чаар материал-дарын сөөртүп чедиреи дээш оон-даа өскө.

Чаксы хову ажилдары-на белеткел чөр-черлерде куусомнардыг ичтангаштеи-ден үнгенин хуралга дем-делгези. Ычангаш чооку хушперде чаксы тарылга белеткел дугайында улус депутаттарынын район (хоор-рай), көдө Совет кууском-нарына шылгыгы-биле чугаалажып, анаа аял-то-лой ажилдарын удурутчула-рынның отбатарын дынаш-рын сонгарладып болбас хөмчөгелерде база көргөн.

Бо чылдың дүжүтү, Оон бистиги шугумунун салым-хуузу хамааржыр деп дор-ту-биле чугаалап болур. Ону думчуууска «кертпи» ап көдөлинер.

Шагыр оол СУВАН,
(«Шынын» көрр.).

Рынок экономиказынче ширчириниң харыысалгалыг үе-чадазы

ХУУЖУДУЛГА—РЫНОКЧЕ БАЗЫМ

Тыва Республиканың Дээди Советиниң ээлчег чок XIII сессиязы бистиги республикага рынок харылзааларын хевирлел тургузарынче уланган элээн каш кончук чугула документаларын хүлээп алган. Оларга Тыва Республикага күрүнө өчүзүн эргелеп башкарылга деннелдерини аайы-биле аңгыларынын дугайында, Тыва Республикага күрүнө болгаш муниципалитет буюру-гелерин хуужударынын Республика программанын бадылаар дугайында Дээди Советтин доктаалдары, «Чурт-таар бажын-балгал фондузун хуужулар дугайында» болгаш «Чөр дээш төлеви дугайында» болгаш Тыва Республиканың хоой-лулары, Тыва Республиканың Эт-хөрөг-ги фондузунун дугайында Дүрүм ха-мааржыр.

Бо чүгүле күрүнө болгаш муниципалитет буюру-гелерин хуужуларына, рес-публиканың экономиказын-га оон укур-дузаалыга элээн дегергеней доктаалы.

БИСТИН нийтиселдиги күрүнө өчүзүтүн монопо-лияны (тергилдеки эргези) кыжины, күш-ажалчы кол-лективтиг болгаш күрүнө-нин эрге-ажалчыларын дески кылдыр хандырар. Хамаа-тылары күш-ажалчы бол-гаш ажил-айгыны илене-ни база оларын ажилдын амыктымын көдүрер арган бербейн келген, Ычангаш

рын тургузар, орукталыг буюру-гелерин чорукту база чыжээт-кажылгалыг бай-далыг хөгжүдериңге делгем аргаларын аңдылар.

Үстүнде чугаалааттынган чүдүдериң чедип аларынын бир аргазы болза, күрүнө болгаш муниципалитет бую-ру-гелерин хуужударыны болур. Ычнар кылдыра, өчүтүн хевирлерин база ажил-айгы чорударынын арга-методтары хөй алыз-дыг болу бар, а ол дээрже рынок экономиказынчы үн-денин болгай.

Күрүнө буюру-гелерин хуужударынын талазы-биле бистиги бугу практиктиг ажилдык мурунда күрүнө өчүзүтүн эргелеп баш-карылганы деннелдерини айы-биле — федералдыг, республиканын база районын, Кызыл хоорайын дүниелендирип өчүзүп кыл-дыр дамгыттынар эт-хөрөг-ти кылдыр аңгылашканын чоруткан. Өчүтүн эргелеп башкарылга деннелдерини айы-биле аңгылар талазы-биле сандаларын ажилдай кылдыр ужурут бидилги комиссияны республиканың Министрлер Чөвүделени ве-домстволарын, улук бую-ру-гелерин удурутчуларын болгаш специалистер-теринден, Тыва Республи-канын улус депутаттары-дан ичиритирин тургускаш. Комиссия ажилыга Россия Федерациязынчы болгаш Тыва Республиканын өчү дугайында хоойлулары ба-за Россия Федерациязынчы Дээди Советинин «Россия

Федерацияны күрүнө өчүзүп федералдыг өчү, Россия Федерациязынчы саста-райнда республикаларын, крайларынын, областтарын, автономнуг областын, авто-номнуг округтарын, Мос-ква болгаш Санкт-Петербург хоорайларын күрүнө өчүзүп база муниципалитет өчүзүп кылдыр аңгылашынын дугайында доктаалы уду-рутла болдурун.

Тыва Республиканын суверенитетин экономиказы үндө-ренин хандырар дугайында Хоойлуны Тыва Республиканың Дээди Советинин ху-кумузун үндө-ренин хуужударынын талазы-биле бот-тускайлап чорун хандырар турар күрүнө буюру-гелерин, албан черлерин эт-хөрөгтенин оларын кол буюру-геле ба-за буюру-гелерин эвс фонду-ларын ичиритер, Тыва Республиканын деннелдеринде турар мурун өчүзүп буюру турар, мава Россия Феде-рациязынчы, Россия Феде-рациязынчы составында ич-иритир турар республикалар-нын, крайларынын, област-тарын, күрүнө өчүзүп база дашкымы инвесторларын өчү-зүп кирбес дээрин билдин-гир.

Сөөлү үеде чедир-ле Ты-ва Республика оон район-дары болган Кызыл хоорай колдуунда өчү чон турган, чүгө дээш оларынча де-

вискозлеринде туруп турар күрүнө буюру-гелерин Россия Федерациязынчы өчүзүп буюру турган. Амгы үеде бистиги республика бир-ле дугаар өчүлүг апарып аге-лээн, оон девискозлеринде турар федералдыг өчүтүнү объектисеринин дыка хөй кезини амаа халаска дам-чып берип турар.

А Россиянын нийти улус ажил-айгынын база оон өскө-лаа аларларына чо-гуумалыг ажилыла тура-рын, эрге-чагырганын бол-гаш башкарылганын феде-ралдыг органдарының ажил-дарын хандырар, нийти Россиянын сорулгаларын шип-тирлээрине эргекон чугула херек объектисер федерал-дыг өчү болуп артар. Олар-га элээн болгаш өртүмүк тускай өөредилге черлерин, Россиянын база алдырларын артемниң база адымлар-ында албан черлерин, аял-то-лоой эволюция-шиңчи-дел эволюцияны энеге-релин болгаш харылза-ларын буюру-гелерин феде-ралдыг автооритар федер-ациялар болгаш метро-полия төвү, телединомпа-нин, гидрометалбан төвү, республиканың санитария-эпидемиология албаны ха-мааржыр.

Олардан өскө бугу буюру-гелерин болгаш ал-бан черлерин, оон шипине совхозтарын болгаш колхоз-тарын, Тыва Республиканын күрүнө өчүзүп кылдыр дамгычтар олар тус чер укур-дузалыг болур болгаш республиканың суверенитет-

ИЕГЕ ИӨРЭЭЛ

Байырлаа буюру-гелерин бо солунуң артуу туруваста, редакцияга кызыл-чылдың хоо-чуну, 73 харык Иван Ков-бунвич Лопсан чедип келгеш, иеге турсакаткан херек шү-лүңү эвелгеш. Урал-чегини-ни талазы-биле негедилге четлес-лаа болза, хоочунуң септигиңи ханызындыан би-жеэн өзүру-гелерин парлады-гыс.

Аянок байлак эртиндиг Ада-чуртум—Тыва өрге Арат конуң кызы болур Аянок кавай мекчү төрүн. Ая сүлүн эмгерештин Аас-сөвөгүн берги алаш, Ычангаштын не кишээ Ычаншылдам кызытаар

Иван ЛОПСАН.

(Топтузу 2 ги артыла).

ЭРИГ БААРЛЫГ ХЕРЭЭЖЕННЕР

КАРАККА ЧУГЛЕ ААР
ӨРТЕКТЕР ИЛДИГЕР

Кандыг байырларда чок дээр. Бурган башкының
чырык өртемчеге боларан тыптып келген хууну бешин
демагтеп эрттири турар апардымысшыкажыл. Бичал...

бистид байырлардымыс, оларның өөрүшкүзү — бистин
өөрүшкүзүс.
Бичанганш Март 8-тин байырламы менээ эң эргим.

Онзагай хун — Марттын 8-те
Оолларымыс эңилелдеди.
Ону-мону, чүү бардыр.
Озут өрбайн, шылып...

ШЕВЕР
ХОЛДАР
ТУРДА,
САМДАР
ЧОРБАС
БИС

Тыва чогувустун ада.
өгбелеринини чаңчыла.
рын. Бээлалдарын чаңы.
дан эгелеп өредирин
чугула. Шаг-тоөгүден мал...

АККЫР ЧАРАШ АНГОРЛАРЫМ

БАЙ-ТАЙГА — МАЛ
ОРАНЫ ЧЕР
ДИЖИР.
Шынал-ла, мындыг болгай.

тамаал күресип келген. Ол
болза Х. Х. Кужугеттин кы.
аммак куш-ажылыны түн-
лине деп иленип биле чуу-
лаш болур.

ЧУРУКТА: Тыва Респу-
бликанын статистика эрге.
деде сангаларг кылырмы.

Ам чагааларны чамдык.
тарын амыдып көрөалар.
Кызылдан бистин докта-
мал биликчине С. Сел...

Наталя Хоруу чагааы.
нын амы «Өртектиниң
айрымы Социал хандырыгга...

пособие амыкчыларының
айтырыгыл хей чагаалары
Социал хандырыгга мнине...

Чагаалар дончулалы

Авторлар Аддын-Херел
Куулар, Саана Шогвал,
Николай Монгуш, С. Кан-
оол, Юрий Сат, Намгай...

радың са бапыл келген
бергелериниң кичинеиниң.
ти менонен алган, муңу-
луп, хол салдымы олдуру...

Суурла чамдык хуу
мал-маган тууду турарлар
догуларна-даа сууду, аяа-
даа сүттү, саржакты, ар-
тыштылаып ажык-ченин...

Оларны бипозонин амыл.
ижки биле тамыкыл көр-
өлдүн.

Херелмаа Хуураковна
Куужеттин кушаакымын
куруне бенидбиле уелдиң.

Бо ижеер кыстарнык
ажылаар өрзедерине чаа
ажырыл техниктиң териле.

«Мону санап көрүп олур-
гаш, чурттаар бе азы алур
бе деп болаа кили келир-
ди. Чертэ чүү болду бо.

Бо берге удеде, садмг.
лар куртулаада, ички
хевтин өртээ оранчак та...

Хевелмаа Хуткаковна
кочууга кезээ агчымыга
сатып-сөткүндүгүн бертиң.

Чыл бурдэ эки көрүзүг.
лериң канчал чезип ап турары
соңуурган айтырарга.

ОНЗА ОХЕМЧИТИН ФО-
ТОЗУ.

АВАВЫСКА

Бистин ававыс Сырга
Наамгалына Кузукер
Бай-Тайганын Кара-Хол
ортумак шолоккозына үр...

Аман-Маайр суурдан
Бадь Ооржак «Өртектенге
куш чедери бергеден».

Бистин көзө Содеви-
не даргазы Зоя Ана-
тольевна Монгуш зыка
берге, чымышып ажыла.

Хевелмаа Хуткаковна
кочууга кезээ агчымыга
сатып-сөткүндүгүн бертиң.

Чыл бурдэ эки көрүзүг.
лериң канчал чезип ап турары
соңуурган айтырарга.

Амгы уде аланым хун.
дулт дыйтанымла. Бис-
терин ававыс өртем-би-
лиге чедирин амыды.

Чылыг сөс

ОЛАР ДЕГ БОЛУР БИС

Ырак черде чурттан чо-
руу кирган аданисти
бола сактып, чууалаар
бис. Кыргыз-авастык Сер-
дан Достаковна Херте...

Чурттан өскөнөңер. Айыл-
ише чачыккан, ам арта
өскө черде барган удуна...

ылва-даа, кандыг-лаа чер-
де чораш хурун чок чур-
кылбас, улус-конга багай...

Чоокта чаа чезине
чок өгбүлдерге хей
уртудат, бот недерге и-

Херезженер чевулде-
ринин аял-чорудулгаын
иделкейлерин амгы уде...

Чыл бурдэ эки көрүзүг.
лериң канчал чезип ап турары
соңуурган айтырарга.

Уруглары, ооллары.

Уруглары, ооллары.
Уруглары, ооллары.

Чоокта чаа чезине
чок өгбүлдерге хей
уртудат, бот недерге и-

Херезженер чевулде-
ринин аял-чорудулгаын
иделкейлерин амгы уде...

Чыл бурдэ эки көрүзүг.
лериң канчал чезип ап турары
соңуурган айтырарга.

Чоокта чаа чезине
чок өгбүлдерге хей
уртудат, бот недерге и-

Херезженер чевулде-
ринин аял-чорудулгаын
иделкейлерин амгы уде...

Чыл бурдэ эки көрүзүг.
лериң канчал чезип ап турары
соңуурган айтырарга.

Уруглары, ооллары.
Уруглары, ооллары.

УЕ БЕРГЕ-ДАА БОЛЗА

Чурт рынок экономикаын-
чиң шилчэн соомла, келээ
чердеде чурттан ажылдан...

Делегейин херезженер ху-
ну — Март 8-ти байрлап
имдыр тутун турар. Дүүн...

кааткан бийрдыг хурал-
дарын чер-терге организа-
ттар эрттирген. Рынок карм...

Д. Ш. МОНХБАЙАР ХҮН АРНЫ

«Авай»... Магальмын Бо... Ол хөдөлгөөнөө бодуу...

ХЭРЭЭЖЕН

Төмүр Хөдөлгөөнүүсү мөхөш... Ол хөдөлгөөнөө бодуу...

КУЗЕЛ

Оуларнын чамбыртары... Оуларнын чамбыртары...

НИНА МОРОЗОВА—ПАРТИЗАН

Немец-фашисттик эзелкчилерге уур... Нина Морозова 1942 чылдын куурунуу...

БУЯННЫГ АВАМ УТТУНДУРБАС

«Авай»... Магальмын Бо... Ол хөдөлгөөнөө бодуу...

Төмүр Хөдөлгөөнүүсү мөхөш... Ол хөдөлгөөнөө бодуу...

ТАТАР ЭМЧИ

Ава чоктуң хайы-биле ой... Ава чоктуң хайы-биле ой...

«Авай»... Магальмын Бо... Ол хөдөлгөөнөө бодуу...

Төмүр Хөдөлгөөнүүсү мөхөш... Ол хөдөлгөөнөө бодуу...

Төмүр Хөдөлгөөнүүсү мөхөш... Ол хөдөлгөөнөө бодуу...

БАЙЫР ЧЕДИРДИВИС

Март 8 — бууг хөдөлгөөнөө бодуу... Март 8 — бууг хөдөлгөөнөө бодуу...

«Авай»... Магальмын Бо... Ол хөдөлгөөнөө бодуу...

Төмүр Хөдөлгөөнүүсү мөхөш... Ол хөдөлгөөнөө бодуу...

Төмүр Хөдөлгөөнүүсү мөхөш... Ол хөдөлгөөнөө бодуу...

КИНО

МАРТ 7-де «НАВЫРАЛ»: «Испанская актриса...»

СОНУУРГАКТАРГА

ДЕЛЕГЕЙДЕ АЛДАРЖААННАР... 2 МИЛИАРД 600 МИЛЛИОН...

УЛУГ БАЛЫЧЫ ТУТКАН

Япон балычы Муси Акири чоокта чаа Пусима мугуларуну далай...

ЭДЕПТИГ ЧАДАГ. ТЕРГЕ

Германиянын чоон кезээде Англиянын хоо- дайнын куумуларын...

УЗУН ДУРГААР

1. Тывада хем. 2. Шиниел оюлд. даы. штраф. 3. Адрияны чамбыр чурттарына душтук...